

NÉPNEVELŐ

A MAGYARORSZÁGI KATH. TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapestben.

<p>Megjelenik minden héten egyszer, vasárnap. Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre 6 K. Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 28. (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér fizetendő. Állandó hirdetéseknek nagyobb kedvezmény. Kisebbségi hirdetésekre külön árszabás. Egész oldal...kor. 50.— Negyed oldal...kor. 15.— Fél oldal... * 28.— Nyolcad oldal * 10.— A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
--	--	--

Az évfárá vizsgák és az iskolai mulasztások.

Janovits Károly úr mult heti cikke, melyben kissé túlsötét szemmel nézi az iskolaköteles gyermekek nyári foglalatosságát, egy másik szomorú dolgot juttat eszembe ezen mondataival:

«...Vizsgálatok falusi iskolákban május 15. előtt nem tarthatók... Megvolt a harag, a morgás. Így voltunk megakadva.»

O a harag, a morgás nem akaszthat meg minket. Erősen hiszem, hogy a főleg falusi tanítóság nevében beszélek, mikor azt mondom, hogy ez kisebb ok annál, mit elmondani akarok.

*

Nyolc, kilenc hónapi tanidő után epedve várják az évfárá vizsgát a májusi melegben a bágyadt tanulók.

Ügylátszik, mintha egész évi szorgalmunkról számot se tudnának adni.

A tanulóknak elemesebb része nincs már az iskolában. A kisebbje libát, kacsát őriz, a nagyobbja meg krumplit kapál.

Elég, ha a vizsgára eljönnek...

Mert sajnos, hogy a földmivesek — sőt vannak olyan iparosok is falun — kik még ma is feleslegesnek tartják a tanítást.

És még sajnósb, hogy a közigazgatásnak és a községi elöljáróságoknak még ma is mostoha gyermeke az iskola. A népiskolai törvények végrehajtása, a beiskoláztatás, a szigorú tanítókötöttség, falun — úgy mondják — lehetetlen.

Igen, olyformán, hogy a tanerők a községi elöljáróságra és a szülökre való tekintettel — t. i. hogy azokat ne bosszantsák, emezeket ne legyenek ellenségük — ök maguk sem szigorúak és lelkiismeretesek a mulasztási kimutatás készítésénél, kitöltésénél. (No, mert úgy sincs semmi haszna.)

Egy gyerekkel kevesebb!

Oda se neki!...

Igen ám, de ha Kis Pista kimaradhat, miért járjon tovább Nagy Jancsi? Vagy teszem Töszöm Péter és Viszem Petronella és a többi?

És így év végéig huszan harmincan is kimaradnak egy-egy iskolából a legjobb esetben.

Mert télen csak jó a fütött iskola, de nyáron kell a gyerek otthon is. Hátha e kimaradáshoz az év közti 13—16 napos, 5—7 hetes mulasztásokat is vesszük, mit legtöbbször disznótör, hófuvás, fej, láb és gyomorfájás, cipő, ruha és lustaság és legtöbbször a szülök nemtörődömsége okoz. beláthatjuk, hogy biz' ez egyik legnagyobb oka, ha sikeres eredményt fel nem lehet mutatni.

Jövel el szép vakáció!

A tanítók is várják.

Tudják, hogy most már hiába tanítanak, nem ér az egy hajítófát sem. Ilyenkor már a gyermek nem tud tanulni, inkább felejt.

A tanító azonban nagy munkája után bizton remél, hogy eredményt fel tud mutatni. (Falun sokan vannak még ma is abban a hitben, hogy ily évfárá vizsgákon nem a gyermek, hanem a tanító vizsgázik.)

Itt a vizsga!

Megjön az elnök úr és a felvirágozott asztal mögül szeretettel hallgatja a feleleteket.

A kevés számmal megjelent, nem nagy érdeklődést mutató szülök örömmel telnek el, megvan az eredmény és egy két hazafias dal eléneklésével befejeződik a nagy nap.

Itt a vakáció!

Istenem! Hát arra a sok-sok gyermekre — szerte az országban — kiknek itt kellene lenni vizsgákor is, senki sem gondol?

*

Falun általában az iskolamulasztások nagy száma akadályozza meg a sikeres eredményt.

Azt hiszem, hogy a falusi tanítók 75%-a a kimutatást csak azért készíti el, hogy az a községhezán meglegyen, mert az a szülök megintését, pláne megbüntetését nem szokta eredményezni.

Hiába fenyeget a tanító a penzbírsággal, a szülők tudják már azt a gyakorlatból, hogy ilyen csekélységért pénzbeli bírság még sohasem járt.

Voltam már olyan községben is, hol ha a gyermek hiányzott, a tanító írt a bírónak és a kisbíró rögtön ment a mulasztó fiu szüleihez a mulasztás okát megtudni. Vagy indokolt volt a mulasztás, vagy a gyermek rögtön iskolába jött.

Volt is itt minden évben eredmény.

De az iskolágyet így szíven viselő előjáróság Magyarországon ritkaságszámba megy.

Nem akarom egy község érdemes előjáróságát sem vádolni mulasztással, de a felsőbb hatóság figyelmét arra akarom felhívni, hogy a tanítói érdeklődés nagyban üdvös lenne a kimutatásokat és azok miszerinti végrehajtását szigorúan ellenőrizni, illetőleg legalább félévönként átvizsgálni.

Végül a hazai tanítóság a községi előjáróságokat kéri, hogy árva gyermekét, az iskolát, fogadja gondjába és szeretettel gyámolítsa.

Tudjuk, kellemetlenséggel jár a szigorúság, de csak eleinte, míg szokatlan és a szigort a törvény is parancsolja, a rendet pedig meg lehet, meg kell szokni.

Uyón.

Ruzsinszky László.

Mi a legszükségesebb?

Egy alkalommal rámutattam az iskolás gyermekek erkölcsi fogyatékosaira. Most azt az elemet ohajtom bemutatni, amely szereplésével az utca erkölcsét vezetés irányban legnagyobb erővel befolyásolja, és amelynek erkölcsén a 6-12 éves iskolás gyermek felnevelődik, helyesebben: elnevelődik.

Ez az elem a legénysorban levő ifjúság.

A fejlődő ember életében a nevelés egész tartama alatt a teljes önállósításig bizonyos korosztályok, mondhatnám állomások vannak: a gyermek-, serdülő- és ifjúkor. Ezeket talán így lehetne jellemezni: az első a passzív befogadás és utánczás, a második a szabadosság, az utolsó a fektelenség, a tombolás kora.

Az átváltás egyik állomásról a másikra hovatovább növekedő zökkenéssel, rázkódással történik.

Már a serdülőkorban, attól a pillanattól kezdve, hogy a köznevelés esernokából zajos föllépéssel kirobog az elemi iskolát végzett ifjú, megkezdődik a kamaszfektelenkedés emeletes ágaskodása. A köznevelés intézője, a tanító, eddigelé két kézzel is elég tehetetlenül fogta a zabolát. Ezután már csak félkeze nyugszik a fékezőn, de a közvetlen függés megszűnése folytán erőtele, zsibbadt a kéz s a szertelenkedés növekedő feszültségét valamelyest mérsékelni is alig-alig képes, s apatikus érzéssel áll az elfajulás, a hamis önérzet szinte gáttalanul szerte csapongó idétlen vagy ríktó színezési megnyilatkozásai előtt.

Később, mikor a 15. életév után legénynek vedlik az ifjú, még rosszabb a helyzet. Minden szál, mely eddig az iskolával szemben függésben tartotta, önként elszakad s megkezdődik az iskolától való függetlenség tartama. A természetes kapcsolódás folytán a szülői házzal még függésben kellene ugyan állania, de ő a nyers erő jogán a szülői tekintély alól önkényesen függetleníti magát.

S azután elindul nagy robogással, dübörgéssel, s miként a végállomásról lejtőre szabaduló lokomotív egy-egy zökkenéssel kidobál magából vezetőt, fékezőt, örült vágatással, zakatolva, bűgva, nyögve, a robbanásig túlfeszülve ront előre, míg az első fordulónál nagy reccsenéssel ki nem siklik a pályáról és szilánkokra törten belefúrja magát a homokba.

Sajnos, ez a kép az ifjúság életében is sokszor megvalósul. Az átváltásnál a pukkadózó legényvirtus akárhányszor szerencsétlen helyzetekbe sodorja az ifjút.

Ez a legveszedelmesebb korszak. Atmeneti időköz a férfikorba. A jellem még nincs kialakulva; az erkölcsi alap gyöngye, vagy teljesen hiányzik; s így a vágyak, az állatias ösztönök, a lélek önfegyelmező erejének hiával, korlát nélküli uralomra vergődnek. Főképen az ön-hittsége nagy szerfelett. Tarajos fejet kiüti a palláson, s azontúl feltör a felhőkbe. Ahol megáll, megveti a lábát, azt képzeli: ott van a világ közepe, s minden ökörlötte forog. Vere állandóan lázadóban van s az a probléma izgatja, hogyan lehetne a bőréből kiugrálni? S mikor aztán a lázadó, forrongó vértől tüzelt ösztönök vulkáni erővel kitörnek, akkor a beszámíthatatlan ifjúság vajmi könnyen kiesap arra a területre, ahol a duhajkodások, rakoncátlankodások, komizságok széles birodalma kezdődik, s ahol saját szabadosságával mások szabadságát, biztonságát veszélyezteti.

Vessünk egy pillantást a falusi ifjúság erkölcsi életébe.

A falusi ifjúság szereplése egyelőre inkább szenvedőlegesen már ismétlőiskolás korában kezdődik. Ősi és nemesetlen életereje teljes vadságában cselekvőleg akkor érvényesül, mikor a legénysorba kerül. Azelőtt is — minden törvényhatósági szabályrendelet tiltása ellenére — részt vett ugyan a korecsmázásban, táncmulatságokon; de ott inkább statiszta számba ment és ilyen minőségben az ivásban, dohányzásban, káromkodásban, bieskázásban végigjárta a legényvirtus előiskoláját; de nem volt még «felszabadítva». Azelőtt is gyönyörködött az utcai eseményekben, de inkább csak színpadi háttér gyanánt; vezető szerepet még nem kapott az erkölcsi rend felforgatásában. Most már azonban, hogy ő uralja hangjának erejével és öklének súlyával az utcai életet, nemcsak nézi, hanem maga is csinálja az eseményeket, intézi a botránys jeleneteket. S ebbeli működésének színtere: a fonó, a korecsma és az utca.

Faluhelyen legijedelmesebben zajlanak le természetesen a vásár- és ünnepnapok; holott sokkal természetesebb volna ezeknek csöndes megünneplése. Azt lehet mondani: egy-egy vásárnapi tivornya újabb arculesapását jelenti a köztisztességnek. A nappali zaj, duhajkodás rendszerint mélyen benyulik a késő éjszakába, amikor a mulatság fékevesztett bacchanáliává torzul, mely nem egyszer emberáldozatot is követel. S mikor a bor hatása és a vér látása által fölizgatott, megrészegített legénység végig rója az utcákat, akkor a közbiztonság csak rendőri fedezet mellett nélkülözi a veszélyességet és olyan megbízhatatlan, mint legalább is — Arizonában. Az ilyen ünnepnapjelenetek azután rendszerint a lapok hírvonatában «esendélet» címen nyerne befejezést, melyet élelmes riporterek jegyeznek föl a napi szenzáció számára. Nem egyszer azonban súlyosabb epilógusa is van a dolognak, ez azonban már a törvényeszek előtt játszódik le.

Hasonló állapotok vannak városban is, mégis azzal a különbséggel, hogy itt a féktelenség köznapokon is egyformán grasszál és hogy itt több a cinizmus, nagyobb a vásottság, ellenben kisebb a rend őreinek tekintélye, mint amott.

A példa felülről hat. A jó is, de a rossz még inkább. És mi tetlenül nézzük azt a rombolást, ami az ifjúság példájának nyomán támad? A gyermekvédelem érdeke a meglazult erkölcsi rend sürgős helyreállítását követeli. Az iskola is védelemért kiált. Azért az illetékes tényezőknek féket kell vetniök az ifjúság zabolátlanságaira. Meg kell rendszabályozniök az utcát.

Az első és legégetőbb szükséglet tehát az ifjúság konszolidálása kényszerrel, karhatalommal. És ha a sikert biztosítani akarjuk, első sorban ki kell járnunk a politikai hatóságok ótalmát.

Amde ez félmunka csupán; olyan, mint a fegyveres béke; mert külső kényszerrel, hegytől talpig fegyveresen megteremthetjük és fenntarthatjuk — a látszatot, de a hatalom lenyűgöző fegyvereivel a belső motívumok ellen küzdünk nem lehetséges.

Azért még egy dolog szükséges, nagyon szükséges.

Az ifjúság konszolidálása erkölcsi eszközökkel.

Vegyük igénybe a politikai hatóság segítő kezét; de ezzel párhuzamosan indítsunk széleskörű mozgalmat a belső konszolidálás érdekében.

Hogyan történjék ez?

El kell vonnunk az ifjúságot abból a körből, mely hatalmában tartja és egész erkölcsi erejével — ami eddigelé rossz irányban volt lekötve — olyan területre kell koncentrálnunk, melyen az erkölcsi rend és az ennek alapjául szolgáló vallásos, békés közszellem minden biztosítéka föltalálható.

Ez a tér: *az ifjúsági egyesület*. Az a bizonyos archimédési pont, ahonnét egy egész világot sarkaikból kimozdíthatunk.

Baja.

Novoth István.

Inkorrektségek az olvasás- és írástanításban.

II.

Ha a tanuló nem maga javítja ki az olvasásban elkövetett hibákat, hanem a tanítója, a legnagyobb hibák egyikét követi el a praeceptor.

Hogyan javuljon a gyermek olvasása, hogyan vigyázzon az olvasásra, mikor arra gondol, ha rossz lesz, kikorrigálja a tanítóm?

Mi minden hibára csak azt mondjuk: «Nem jó». Majd kutat a gyermek.

Az olvasottak gyors megértése mikép sajátható el akkor, ha a gyermektől sohasem kérdező a mondat főrészeivel a tanító az olvasottak tartalmára? Bizony sok helyen egész lapokat darál le a gyermek, mint egy automata gép, anélkül, hogy kérdeznék tőle, mi fán termett, ami benne foglaltatik, vagyis a tartalom.

Az ily iskolában, ahol egy szuszra olvastatnak, fordul elő az is, hogy a mondás közepén, mitem törődve a mondat szerkezettel, folytatják tovább az olvasást a következővel.

Lehet talán ott helyes értelmet kiböngészni a gyermeknek, ahol félmondás, meg teljesen különálló mondas van összeagyvalva kis fejében? Nincs rá kázus. Mert az erősebb gondolkodásra az a tény serkenti, hogy felel. Tehát az azelőttiekkel még kevesebbet törődik. No most, ha az előző felet és az új egész mondat összeveti, mit süt ki belőle, mint sületlenséget.

Vagy így szól a tanító: «Mit olvastál?» S a gyermek nagyot lélezkzik, azután kezdi a tartalomelmondást a könyv szavaival.

Mint táguljon ismerete, szóbősége a szegény nebulónak, ha a könyv szavai korlátok gyanánt állanak előtte?

Az írástanítás karöltve jár az olvasástani-tással. S amint az olvasástani-tásnál találkoztunk didaktice helytelenségekkel, úgy hasonlóan az írástanításnál.

A vonalköz a gyakorlatlan írók számára van, hogy egyforma betűalakokat vessenek a papirostra, hogy szemmértékük ebben gyakorlódjék. S ha később egyvonalas írkába, vagy vonal nélkül írnak, minden betűjük egyenlő magas, a köztávolság egyenlő, minden soruk lehetőleg egyenes legyen.

Megfigyeltem egypárt úgy a gyermekek, mint felnőtt között, akik a vonalközöket mibe sem vették s azon eredményre jutottam, hogy a porszemnagyságútól az elefántnagyságig egyetlen szóban képviselve volt a betűalak s a sor a jobbraduló vonal irányát követte.

Hogy e vegyes és annyira disszimiláló betűktől megszabaduljunk, a vonalközöket a legnagyobb pontossággal, pedánsan tartassuk be és mi magunk is hasonlóan cselekedjünk. Csinaljuk már a legelső betűnél a vonalközökből jökora kiugrásokat, akkor a gyermek sokszori

figyelmeztetés nélkül be fogja látni a helyes betűalak írását.

Ha az orthografiát, a sok félreértést, ha a képtelenségek legnagyobb halmazát el akarjuk kerülni, akkor nem jelentéktelen az ékezés s az interpunkció.

A helyesírás az első, ami megköveteli a tanítótól az éberséget e tekintetben. Mindemellett figyelmünknek az írás értelmességét, szabatoságát sem szabad elkerülni. Mennyi komikum, mennyi bánat rejlik egy pontban, vagy egy vonásban. Pl.: *Tudatom, hogy a vendéglőben megháttam.* *Tudatom, hogy a vendéglőben meghaltam.*

Ha nem nézünk az ékezés helyes felrakása után, ha nem vizsgáljuk a tanulók írását lelkiismeretesen, kitértőan, egy más hiba csúszik gyermekeink írásába: a folytonos ékezés. Nyakrafőre ékezeteket raknak a magánhangzókra. Mint pl. «*béles*» helyett «*bélés*».

Más variációja az ékezés hibának a föleserelés, ami egész más értelmet ad a szónak. Pl.: Veres, verés; veréb, véreb; kérek, kerék stb.

Az interpunkció a mondatok értelmét szabályozza. Pl.: *A Pista, nem a Laci a bűnös.* *A Pista nem, a Laci a bűnös.*

Mindezen segíteni a hosszú és rövid mássalhangzók megrögzítésével, jól kitüntetve a kettő közötti különbséget és a folytonos beszéddel, a hibák említésével, utánnézéssel lehet.

A kaligrafika, a magyar betűk kerekdedsége, a betűalakok s a számok írásának egyöntetűsége tekintetében sok helytelenséget vettem észre.

Hogy «ahány ház, annyi szokás» közmondás itt érvényesül, az faktum. Meg az is, hogy az ember elcsodálkozik a betűk alakításain.

A magyar szépírás gömbölyded betűket kíván, ami természeté írásunknak. Azonkívül kerül minden cifraságot és nem szereti, ha a betűk részei nem folynak észrevétlenül egymásba. Hogy az utóbbi elkerülje, az alakításra minden betűnél egyforma módot használ. Pl. a jobbradülő vonal mindig a kisvonalköz alsó vonalától kezdendő, nem pedig fordítva. Az alsó nagyhorog felülről s balról jobbfelé hajlítva ugyancsak a kisvonalközbe írjuk. A felső rövid horog jobbról balra alakítandó még akkor is, ha az nagyobbá változik, mint a nagy «O»-nál. Az írott «e» betű felső része minden magyarázat nélkül világosan bizonyítja, mely betűnél a felső rövid horog a jobbradülő vonallal kishoroggá egyesül. Ezenkívül az árnyékolás is úgy kívánja. És ezen felső rövid horog az alsó röviddel közvetlenül annak alakítása után kapcsolódik egygyé. Egy az «ó», «a» stb. írott alakoknál.

Ezt azért tartottam szükségesnek előrebocsátani, mert a legkülönbözőbb helytelenségek, hibák ennek az alakításánál fordulnak elő.

Lássunk néhányat. Vegyük föl az írott «a» alakját.

Némelyek az «a» írott alakját fordítottan

írják. Először a jobbradülő vonalat, aztán «i» alakra az alsó, nagyhorogot kapcsolják hozzá s csak azután csinálják meg a felső rövid horogot visszatérve a jobbradülő vonalhoz. S itt fölemlik az írót, hogy a hozzájáró alsó nagyhorogot megcsinálják a másik oldalára. Így kétszer emelik föl a tollat, míg ha a jobbradülő után a felső rövid horogot írjuk, csak egyszer szakítjuk meg az írást és sokkal gömbölydedebb betűnk lesz.

Ennél cifrább az olyan «a» írás, minél előbb a jobbradülő vonalat csinálják meg ugyan, de úgy, hogy a felső rövid horog balról jobbfelé egyenes folytatása ennek. Az alsó részét pedig mint kis balhorogot írják alulról fölfelé, mihez az alsó nagyhorogot teszik adalékkul.

Vagy a jobbradülő vonal felső végét visszatérő körré alakítják, mi után a másik oldalhoz az alsó nagyhorogot csatolják.

Ezekon kívül még egy módust. A jobbradülő vonal külön, az alsó rövid horog is külön és a felső rövid horog detto, mint kalap balról jobbra írva, ami után az alsó nagyhorogot kapcsolják az összetákoltt betűalakhoz.

Magától érthető, ha az «a» betűt ily hibás változatokban írják a tanítványok, akkor az «o», «ö», «d», «g»-t sem veszik ki.

A számok írásánál hasonlók fordulnak elő. A «6»-ot úgy is scribálják, hogy az alsó kanyarulatát csigaalakban lerajzolván, a szárát fölfelé húzzák, holott a fordítottja a helyes. A «8»-at balról kezdik és jobbfelé folytatva alakítják alulról fölfelé, vagy fölülről lefelé. A «9»-et úgy kezdik mint előbb említettem a 6-ot, csak hogy a csigavonal lerajzolása után a szárát nem fölhánem lekanyarítják, folytatólagosan balról jobbfelé. Ily hiba fordul elő a «0»-us írásnál is.

Sokan könnyebbség miatt komponálnak új jegyalakításokat, amivel nem használnak, csak ártanak. Pedig megtanulja a gyermek a helyeset oly idő alatt, mint a helytelen. Legyen rá gondunk s találjuk ki a gyermeki léleknek tetsző mondókákat, hasonlításokat. Mint: az «5»-nél a pocokos, nagybajuszú bácsiról meséljünk nekik. Midőn lerajzoljuk, tegyünk vékony vonalakkal a fejére kalapot, kezeket is csináljunk neki, meg botot a kezébe, pipát a szájába, majd töröljük el ezeket, mint élénkítő, fölös toldalékokat s hagyjuk meg a vastagabb vonallal alakított «5»-öt. Ezután csináljuk 10—20-szor helyesen, mondva a bácsi (5) részeit, nem felejtik el soha.

Végül tüzetesen tanítsuk az írási előgyakorlatokat.*

Aki a felső rövid horogot sohasem csináltatta, az nehezen jut oda, hogy gyermekei korekt «a» betűt írjanak. Elég baj, hogy sok iskolában az írási előgyakorlat nyűg, csak elrágni való szalmaszál, amiből egy-kettő elég és már ügyes a gyer-

* Tekintsünk Klinda Károly: «Az olvasás-írás vezérkönyvé»-be. Szent-István-Társulat kiadása. Ára: 1.20 kor.

mek keze. Nem 2—3 óra, 15—20 óra ügyesít. Ha ebben lassan és biztosan haladunk, a siker a betűk alakításában szerzőtetve van. Ekkor majd nem lesz a gyermek kezében terhes az írón, megcsinálja a legegyszerűbb és a legcifrább betűalakokat ügyesen.

Újszentyörgy.

Kerényi Rezső.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. Az érsekújvárvideki róm. kath. Népevelők Egyesületének vágsellyei köre folyó évi május hó 5-én Vágsellyén az állami óvóban tartja évi gyűlését, melyre a kör tagjait és a népoktatásügy barátait tisztelettel meghívjuk. A körgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai: D. e. 9 órakor szentmise. Mintatanítás: Péter Mária. A család és iskola együttes feladatai a gyermekifjúság vallás-erkölcsei nevelése érdekében. *Hüttner József.* Az 1891. évi nyugdíjtörvény revíziójának sürgetése. *Kováts István.* Vágkirályfán, 1909. április hó. Kováts István, a kör elnöke. Tóth József a kör jegyzője.

Meghívó. A verebélyi kerület róm. kath. tanítói köre folyó évi május hó 6-án Verebélyen, a róm. kath. iskolában tartja, a 1/29 órakor kezdődő szentmise után körgyűlését, melyre a tagtársakat és érdeklődő tanügybarátokat tisztelettel meghívja, Veszely István elnök Kraffszky József esp. tanfelügyelő. A tárgysor főbb pontjai: A köznevelés gyakorlatias iránya és ennek határai a népiskolai nevelés és oktatásban: (vita tétel) előadó: *Kántor István,* néptanító. Gyakorlati tanítás számolásból: az eredmény megbeszélése. Az 1907. évi XXVII. t.-c., mely intézkedései érinthetik a hitvallásos iskolák jellegét. A törvény ezen intézkedéseinek magyarázata. Mik a kath. iskolák védelme szempontjából az iskolafenntartók és a magyar keresztény társadalom legsürgősebb teendői: előadó: *ft. Jezsó János* plébános. A beadott írásbeli munkák bírálata, felolvasása.

A körmöcbányai egyházi tankerület róm. kath. tanítók egyesülete folyó évi rendes körgyűlése május hó 13-án lesz Körmöcbányán megtartva, a melyhez a kerület Tekintetes Tanitóságát ezúttal is meghívja az egyh. tanfelügyelőség. A tárgysorozat főbb pontjai: D. e. 10 órakor szentmise. Az időközben leérkezett fontosabb felsőbb tanhatósági rendeletek felolvasása, megmagyarázása, illetve megbeszélése az egyházkertületi iskolák erkölcsi és szellemi ügyeinek: nemkülönben megvitatása a tanítók dolgozatainak, amelyeket ezek az egyházmegyei főtanfelügyelőség kitzte nevelésmódszertani, illetve kertészet-mezőgazdasági tételből elkészíteni kötelesek: *Makoviczky József* kiszelfalui tanító úr szabadon választott tárgyú minta-előadása, elnöki zárószó a «Szózat» közös elnéklésével. Kékelő, 1909. április hó 20-án Jozif László, egyh. tanfelügyelő.

Meghívó. A szombathely-egyházmegyei róm. kath. tanító-egyesület jánosházai köre, tavaszi gyűlését május hó 11-én (tizenegy) tartja meg Káldon, amelyre a kör tagjait és a tanügy barátait, tisztelettel meghívom. A körgyűlést 9 órakor szentmise előzi meg. Vásárosmiske, 1909. április 20-án Szabó Imre, körrelnök.

IRODALOM.

A Szent-István-Társulatnak az 1908—9. iskolaevre érvényes hivatalos tankönyvjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve haladéktalanul megküldetik. Tartalmazza az elemi és felsőbb nép- és polgári iskolák, tanítóképzők és egyéb oktatási intézetek használatára egyházhathóságilag és miniszterileg is engedélyezett tankönyveket és tanszereket.

Vizsgálati jutalomkönyvek.

A jó olvasmány, ha hozzáilleszkedik az iskolai oktatáshoz, legerősebb támasza ennek az oktatásnak. A hit-tan, történelem, természettudományok vagy földrajz körébe vágó ismereteket, a becsületes, erkölcsös életre vezérlő elveket, melyekkel a jó tanító megtöltötte tanítványai szívet és lelkét, egy-egy hasonló irányú füzet vagy könyvecske úgy megrögzítheti, hogy azután a hajjal-nyomorusággal teljes évek hosszú sora nem lesz elegendő azoknak eltömpítésára, elhalványítására. Igen jól ismerik a könyv s főképp a könnyű olvasmányok ilyen maradandó hatását a hazát és vallást gyűlölő szociáldemokraták s ezért tevékenységük orszolán része a szóbeli agitáció mellett épen a nép s az új benyomások iránt fogékony ifjúság számára készült olvasmányok terjesztéséből áll. Könyvek, füzetek mérget, szellemi nyavalyákat, erkölcsi mételeyt terjesztenek. Azoknak már a kézbevétele is fertőz. Ismerve az olvasmányok roppant jelentőségét, a *Szent-István-Társulat* már 60 év óta igyekszik jó könyvekkel, füzetekkel ellátni a magyar nép apraját-nagyját. Alább felsorolt ifjúsági iratait évek óta olvassa sok tanulsággal és lelki nemesedéssel ezer meg ezer magyar kath. ifjú s minél több tanulónak szellemi tápláléka fog a Szent-István-Társulat könyvei közül kikerülni, annál több magyar embernek jövőd életéről remélhetjük, hogy az nem az izgatók istentelen és hazáfltan tanai, hanem az Anyaszentegyház parancsai és édes hazánk szeretete szerint fog igazodni. **A közeledő évvégi jutalomkönyvosztásra való tekintettel melegen ajánljuk a tanító uraknak a következő ifjúsági iratokat:**

Falusi Gyermekek Könyve. Irta *Anhi A.* (2 kép.) Kötve K —.89.

Aranka, vagy: Az alázatosság diadala a kevelység fölött. Ára kötve K 1.

Aranykönyv. G. Beléze után franciából fordította *Aschenbrenner József.* Ára kötve K 2.60.

László Főherceg Elete és Halála. Irta *Baján Mihály dr.* Sok szép képpel. Diszes kötésben. Ára K 1.20.

Ahitat szárnyain. Vallásos himnuszok és költemények. Irta *Bán Aladár.* (Képekkel.) Füzve K 3.

Pompeji utolsó napjai. Regény. Irta *Lord Lytton Bulwer.* A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. Kötve K 2.40.

Az Édes Mostoha. Irta *G. Büttner Julia.* (Képekkel.) Ára kötve K 2.

Az elveszett aranyvirág. Regény fiatal leányok számára. Irta *G. Büttner Julia.* (Képekkel.) Ára kötve K 2.

Kedves történetek fiatal leányok számára. Irta *G. Büttner Julia.* Kötve K 2.

Testvérek vagyunk. Elbeszélés serdülő leányok számára. Irta *B. Büttner Lina.* (Képekkel.) Ára kötve K 2.

Amit a csillagok látnak. Elbeszélés az ifjúság számára. (Képekkel.) Irta *B. Büttner Lina.* Kötve K 1.40. finomabb egész vászonkötésben K 2.

Juliánka. Elbeszélés serdülő leányok számára. Irta *B. Büttner Lina.* (Képekkel.) K 1.60.

Öt évi találkozó. Elbeszélés fiatal leányok számára. Irta *B. Büttner Lina.* (Képekkel.) Ára kötve K 2.

Felhőmesék. Irta *Czike Imre.* Kötve K 1.20.

Maria-legendák. A magyar ifjúság számára irta *Dedek Crescens Lajos.* *Udvary Géza* rajzaival. Kötve K 2.40.

Vallásosság és Kincsvágy. Ifjúsági elbeszélés Mexikó meghódítása íbejéből. *Demény Dezső.* (Képekkel.) K 2.

A Trifolium, vagy: Három jómadár kalandjai. Irta *Demény Dezső.* (Képekkel.) Kötve K —.60.

Nickleby Miklós élete és viszontagságai. Regény. Irta *Dickens Károly.* A magyar ifjúság számára átdolgozta *Hevesi Sándor.* (Képekkel.) Ára kötve K 2.80.

Twist Olivér. Regény. Irta *Dickens Károly.* A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. Kötve K 2.

A Leikiismeret, vagy Brooke Mari megpróbáltatásai. Amerikai elbeszélés. Irta *Dorszy Anna.* Fordította *Gyuriska Péter.* (Három képpel.) Ára kötve K 1.60.

Emma néni mesei. Jó gyermekek számára. *Udvary Géza* eredeti rajzaival. Ara kötve K 2.40.

Laurencia. Elbeszélés a japán népeletről. Irta *Lady Fullerton Georgina.* (Több képpel.) Ara kötve K 2.40.

Martini Gusztáv eletrajza Irta *Gruber.* Fordította: *Höl Gy.* Ara kötve K 1.60.

Romok a romok fölött. Történeti elbeszélés. Irta *Kincs István.* Képekkel. Ara K 1.80.

A Testvérek. Ifjúsági elbeszélés. Irta *Kincs István.* Két képpel. Ara kötve K —.80.

A Vadon Gyermeke. Ifjúsági elbeszélés. Irta *Kincs István.* Két képpel. Ara kötve K —.80.

Levelek Hugomhoz az Olvasásról. Irta *Kisfaludy Arpad.* Ara füzve K 1.20, díszes vászonkötésben K 2.—

Levelek az első szent aldozás után. Franciából fordította *Stallier Endre.* Félvászonkötésben K —.50. Egész vászonkötésben K —.80.

Szent István első magyar király. A kereszténységnek Magyarországon 900. esztendei jubileuma alkalmából írta *Kisfaludy Z. Lajos.* (Sok szép képpel.) K —.32.

Magyar Szentegyházak Regéi. Irta *Látköczy Mihály.* (Számos képpel.) Ara kötve K 2.40.

A Magyar Történet Századai. Irta *Lőrincz Gyula dr.* (Számos képpel.) Ara kötve K 1.60.

Marta Naplója. A női ifjúságnak ajánlja a Szent-István-Társulat. Ara kötve K 2.40.

Kis Barataimnak. Versek és elbeszélések. Irta *Prónai A. K.* 1.60.

Futó csillagok. Ifjan elhunyt költőink jellemképei. Irta *Prónai Antal.* Ara kötve K 1.60.

A kis Jézus. Verses elbeszélések képekkel. Irta *Prónai Antal.* Kötve K 2.20.

Beppo, a lazzaroni fiú. Nápolyi történet. Irta *Rolfus.* Ford. *Ploskál R.* (Számos képpel.) Ara kötve K 1.60.

Petike. Elbeszélés az ifjúság számára. Irta *Rosegger Péter.* Fordította *Kőrösi Henrik.* Ara félvászonkötésben K —.80.

Az esti csillag. Történeti elbeszélés a XVI. századból. Irta *Russek Antal.* (Képekkel.) Ara kötve K 1.40.

Sötét napok A három árva. Elbeszélések az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve K 1.60.

Szabad Órákra. A katolikus ifjúság számára. Kötve K 2.—

A Falu Órangyala. Irta *Szabó Imre.* Ara kötve K 1.40.

Kicsinyek ahitata. Tartalmazza a vallásos gyermekirodalom legszebb verseit és elbeszéléseit. Irta *Számóré I.* Ara kötve K 2.—

A győri vaskakas. Elbeszélés a török hódítás korából. Irta *Szerélemhegyi Tivadar.* Ara félvászonkötésben K —.60.

A magyar sziv. Csapaki Pali levelei nénéhez. *Martához.* Irta *Sziklay János.* Ara kötve K 2.40.

A Torony Története. Irta *Sziklay János.* **Gonosz Idők** Irta *Kincs István.* Elbeszélések az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve K 1.60.

Tisztító tűzön át. Regény az ifjúság számára. Képekkel. Irta *Sziklay János.* Kötve K 2.20.

Uj világ. Elbeszélés az ifjúság számára. Irta *Sziklay János.* Kötve 2.40

Tanulságos olvasmányok az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve K 1.60.

Apró történetek. Fiatal leányok számára. *Tutsek Anna.* Ara kötve K 1.80.

Az Öröklámpa. Elbeszélés. Irta *Wiseman.* Ford. *Urbanek Sándor.* Ara félvászonkötésben K —.50 Egész vászonkötésben K —.80.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállít s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Tár-

sulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapesten.

A Szent-István-Társulat közgyűlése.
A *Szent-István-Társulat* folyó évi május hó 6-án. délelőtt fél 10 órakor Budapesten. a Társulat disztermében *LV. rendes közgyűlést* tartja, melyre a Társulat és a Tudományos és Irodalmi Osztály összes tagjait tisztelettel meghívja. Budapest, 1909. április 22. A *Szent-István-Társulat elnöksége.* Az elnöki megnyitó beszédet nagym. és főt. *Majláth Gusztáv Károly* gróf, erdélyi püspök úr tartja.

Alelnökválasztás a Szent-István-Társulatban.
A Társulat ezévi közgyűlésének egyik legjelentősebb teendője lesz az alelnökválasztás, nem azért, mintha talán a választást illetőleg az alelnök személyére nézve nem volna egyhangú vélemény, hanem azért, mert *Giessen* Sándor dr. apát-kanonok, országgyűlési képviselő most tölti be hatodik évét első ízben történt megválasztásának s így alkalma nyílik a kath. magyar társadalom minden rétegének, hogy a kiváló tudóst nagy érdemeinek elismerésül a szeretet és tisztelet megkülönböztetett módjával emelje ismét az alelnöki székre. A magyar kath. tanítótság örömmel és hálával látja őt e fontos állásban, mert amióta alelnöke a Társulatnak, sok hasznos és szükséges jó könyvvel gazdagította a Társulat a kath. népiszkolai tankönyvirodalmat s nem volt országos kath. tanítógyűlés, amelyen ő részt ne vett volna, sőt igen gyakran gazdag tudását is megosztotta a magyar népnevelés munkásaival. Legutóbb a képzőintézeti tanárok szociális kurzusán tartott a szociális nevelésről nagy-érdekl. előadást. Mint az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület ügyvezető elnöke fáradságot nem kímélve munkál azon, hogy a kath. iskolák védelméhez minél előbb együtt legyen a szeretet adományaiából összegyűjtött tőke. A Társulat közgyűlésére a vidékről is számosan utaznak fel a katolikus hitélet kiváló munkásai.

Tanítók vasuti jegye. A lapokból értesülünk, hogy a hitfelekezeti és községi tanítók valószínűleg megkapják a félárú jegyváltásra jogosító igazolványt. A Magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottsága múlt évi közgyűléséből ismételtlen folyamodást terjesztett be e tárgyban *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter úrhoz és egy külön kérvénnyel járult a nmélt. püspöki kar elé, hogy ezen kérését a nagymélt. magyar kir. miniszteri Tanács előtt kegyesen támogathatni méltóztassék. A kath. Tanítósnak ezen kérvényét az országos bizottság és Kath. Tanügyi Tanács védőelnöke *Zichy Gyula* gróf pécsi püspök úr személyesen terjesztette a nagymélt. püspöki kar elé, honnan a legmelegebb pártfogással jutott illetékes helyre a folyamodás. Ily hathatós támogatás mellett lehetetlenség, hogy a hitfelekezeti tanítótság méltányos kérése meg ne hallgattassék.

«Gunár kántor» védelme. Általánosan ismert a földmívelési miniszter úrnak azon nemes intenciója, hogy a földmives néposztály oktatására, művelésére, ismereteinek helyes alapon való bővítésére nemcsak a hetenkint egyszer megjelenő Néplapot tartja fenn, hanem időnkint, az ő megbízása folytán szakemberek tollából ismeretterjesztő könyvek is látnak napvilágot, melyeknek megírásánál különös gondot fordítanak arra, hogy a nyújtott ismeretek röviden, egyszerűen, könnyen érthető stílusban s a földmives néposztály fogalomkörének teljesen megfelelő kifejezésekkel és mondatokkal legyenek megírva. A kiadott munkáknak érdekességét kölcsönöz az, hogy rövid fejezetekre vannak felosztva s az előadás szárazságát elkerülendő, példákban is színezi s így érthetőbbé teszi, mint megtörtént, az egyes dolgokat. A földmívelési miniszter úr arról is gondoskodik, hogy ezek a könyvek a nép kezébe eljussanak,

azért megfelelő mennyiségűt, azon lelkészeknek és tanítóknak, kik azt kéri, ingyen megküldi. Így jutottam a napokban én is dr. Osváth Albert «Egészségi Tanácsadók» című munkájához. Lapozgatva a könyvet, egy lényegtelennek látszó körülmény ragadta meg a figyelmemet, melyet itt szóvá tenni bátor vagyok. Az «E. T.» írója is, az előadás élvezhetőbbé tétele szempontjából, mint fentebb is említém, példában mutatja be, hogy egy falusi disznótör alkalmával az ott jelen levők közül, kik lépték túl a mértékletesség határát úgy az evésben mint az ivásban s kik kaptak ebből kifolyólag és miféle betegségeket? Ez eddig mind rendjén volna, de kérdem, miért kell ezek között elsősorban is szerepeltetni «Gunár kántort», mint a mértéken túl való evés-ivásnak mintaképét? Ha ez a régi világban így is volt, miért kell még a mai nemzedéket is ezzel megismertetni, mikor ma már a kántor, aki legtöbb esetben tanító is, nem az a különös alak, aki a falunak nevelés és gúny tárgya lehet, hanem magasztos hivatása elengedhetetlen kötelességévé teszi, hogy példaképpül szolgáljon úgy tanítványainak, mint a népnek. Ilyen és ehhez hasonló példákkal, amelyek egyenesen a nap nap mellett hangzatosított tanítói tekintélyt inkább csorbítják, mint emelik, nem fogják a kiadott munkák céljukat elérni, mert maguk a kántorok, illetve tanítók lesznek azon, hogy azok a nép kezébe ne jussanak. És helyesen! Mert a tanítónak ma nemcsak társadalmi, de más téren is vezetőszerep jutott s nundig több-több jut osztályrészül, miért is kell, hogy olyan általános tiszteletnek örvendjen, amely szavainak, tetteinek, intézkedéseinek tekintélyt biztosítson, minden tette vonzzon, követésre buzdítsa a népet. De ha olyan, ma már az éji homályba burkolódzó hibáját allítják a nép szemé elé, akkor csak dicséretet érdemel az a tanító, aki az ilyen irodalmi munka terjedését megakadályozza. Sajnos, hogy a cinkotai kántor miatt a mai kántorok is ki vannak téve a megjegyzéseknek, mihelyt kántor, mindjárt hozzáfűzik az italt, mint elválaszthatatlan cimboráját. Tekintsük a kántortanítói foglalkozáson kívül a többi hivatalnoki osztályt. Ugyan melyikben nincs salak, kivetni való? Sőt egyesekben sok az olyan, aki tíz kántoron is túl tesz. Hát miért nem állítanak egy másfoglalkozású részeges alakot elrettentő példának a nép szemé elé, egy olyat, aki hivatalánál fogva nem érintkezik közvetlenül a néppel? Miért legyen az elrettentő példának főszereplője maga a kántor, akit a bajok orvoslására hivatottnak tekintenek! Mondják, kartársaim, nincs-e igazam? Szívesen föltételezem, hogy az író részéről nem egyéb ez, mint egy kis figyelmesség és hogy ne mondjam, tapintatlanság: mindazáltal kívánatos lenne, hogy a jövőben erre is kiterjedne a figyelem. Tiszapalkonya. *Farkas István.*

A tanítói állás megbecsülése. *Pfeiffermann* Nándor kántortanítót Vácduka községe egyhangulag közgyám-nak választotta.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A Népevelő folyó évi 13-dik számában a **hont-felső-turi** róm. kath. kántortanítói állásra hirdetett pályázat ezennel megújított. Határidő: *május 16.* Az *iskolaszék.* 222 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A lemondás folytán megüresedett **szolopnai** róm. kath. kántortanítói állomásra *május 4-i* határnappal pályázat hirdettetik. Alapfizetés 360 kor. államségély 380 kor., több tétel, összesen 1041 kor. 86 fillér. Tanítási nyelv magyar és tót. Lakása két szoba, kamra. Földes bérbe vannak adva. Kert tűzifa, romantikus vidék, sok jó gyümölcsfa. Posta: *Alsó-Mogyoród.* 220 2—2

Rozsnyói püspöki megye.

A **debrői** (Abaúj-Torna m., pósta: *Jászó*) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik *május 13-ára* Lakása: két szoba, konyha, kamra, egy istálló, ól, pince, kert, tűzifa. Jövedelme készpénzben 1200 kor. Személyes megjelenés megkívánatik. *Gedeon Miklós* plébános. 226 1—1

Szepesi püspöki megye.

Szepes-Lándok róm. kath. kántortanítói állásra *július 30-ra* pályázat hirdettetik. Jövedelme készpénzben és terményben 897 kor. Kérendő államségély 103 kor. Be nem számítható mellékjövedelem 200 kor. Tannyelv tót magyar. Fölszerelt kérvények *Spiricza Ferenc* ker. tanfelügyelőhöz Szepes-Busócra küldendők. 212 2—2

A **krigi** (Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állomásra folyó évi *május 26-ára* pályázat hirdettetik. Az állomás jövedelme igénybeveendő államségellyel 1000 kor. A pályázók szabályszerűen felszellt kérvényeiket a lenti határnappig főtiszt. *Spiricza Ferencz* pléb. s kerületi tanfelügyelőhöz Busócra küldjék be. *Iskolaszéki elnök.* 224 1—1

Váci egyházmegye.

Erdőtarcsa (Nógrád m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése: Lakás, 5 hold 250 □-ól szántóföld. 80 pár után 1 véka rozs 20 fillér. Munkaváltság: 86 kor. Minden tankötelestől 80 fillér. másvallásuaktól 1 kor. 60 fillér. Vallás alaplól 8 kor. Alapított misék után 5 kor. Államségély 632 kor. stóla. A pályázat *május hó 15-én* lejár, mely napon a próba éneklés Erdőtarcsán fog megtartatni. *Iskolaszék.* 223 1—1

Riparia Portalis

sima és gyökeres I. és II. osztály: **Rupestris Monticola** gyök. I. osztály: **Delaware** sima I. és II. osztály. **Hazai** simából Carbenet és rajnai rizling, gyökeresből Carbenet és szerémi zöld

mérsékelt áron kapható:

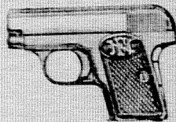
SÖPJING ENDRE
szőlőtelepén Székelyhidon.

Stampay ének- és imakönyve,

(XV. kiadás. 256 oldal. 24 oldalas kotta ingyen!) amely 30 és 50 filléres kötetekben, tízre egy példánnyal kapható **Köbölkúton**, Esztergom megyében, jövő évben áremelés nélkül bővítve lesz. Szíves **hozzászólások** május végéig kéretnek. 162 7—12.

Serétes és golyós
 vadászfegyverek

eredeti kitűnően szabályozott és belőlt **Browningpisztolyok**, revolvereket, floberteket és karabélyokat, **csak egy havi törlesztésre** szállítja

Nowotny J. fegyvergyáros,

budapesti telepe. Budapest, VI., Nagymező-u. 21. sz.

! Kérjen fegyverárjegyzéket !

41-1.

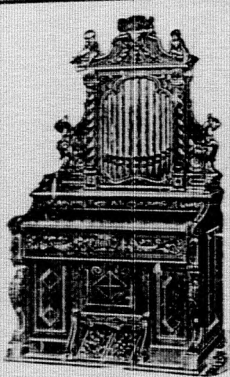
A beszéd- és értelemgyakorlatoknál

nekülöníthetetlen szemléltető tárgyak: Gazdasági- és háztartási eszközök gyűjteménye (35 db) 50 K. Mezőgazdasági eszközök külön (16 db) 38 K. Szélnyalom 14 K. esőszkunyó 8 K. tutaj 150 K. h. d. 6 K. vízimalom 10 K. rokka 7 K. faragószék 5 K. kétkerekű kocsis 5 K. mángorló 2 K. harangláb 8 K. számalódeli szin (állás) 7 K. rácsos kapu 8 K. lakos 1 K. kőszórakó 5 K. **Iskolai jelmondat-táblák** (db-ja 2) ill. Egész gyűjtemény, (15-féle, osztályonként csop.) 3 korona. — Megrendelhetők:

225 1-3

Takáts Endre

tanszer-műintézetében
Győr, Úrvilág-u. 19.

Elsőrendű légszívó-rendszerű harmo-
niumok speciális beszerzési forrású
— Monarchiában.

Elismert elsőrangú műreme-
kek csak a Zimmermann-féle

HARMONIUMOK.

Ausztria-Magyarországi képviselője:

Hörl Nándor, Pórszony,

Ventur-utca 24. szám.

ARJEGYZEK INGYEN.

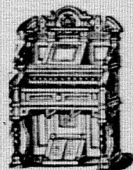
Főtiszt, papság és tanároknak
részletfizetésre. Üzletek: Lipcse,
Szt-Pétervár, Moszkva, Riga
és Londonban.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSÓ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 11 B (Tisztviselőtelep.)

Pedális harmoniumok mindkét rendszer szer-
int és minden nagyságban pontos or-
gona-méretekkel templomok, szemináriu-
mok részére és mint gyakorló orgonák.
Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomástig.
Tanároknak s lelkészeknek különös
százalékengedmény. Árjegyzék ingyen
és bérmentes. Részletfizetés engedé-
lyezve. 93

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület szerződést
kötött a Gazdák Biztosító Szövetkezetével a Kath.
Egyházi Javaknak Biztosítása érdekében.

Az iskolaegyesületnek ezzel az a szándéka, hogy az
összes egyházi javak: püspökségek, káptalanok,
szemináriumok, szerzetesrendek vagyona, az egyes
egyházmegyék területén levő templomok, isko-
lák, plébániák, tanítói lakások stb. egy helyen
és pedig a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél biz-
tosítottassanak s az abból befolyó jutalékok az
Iskolaegyesületet illessék meg kath. céljaink és
érdekeink szolgálatára. Ezeknek a javaknak biz-
tosításán kívül felvette munkakörébe a magánfelek-
től szerzendő biztosítási ügyletek lebonyolítását is
a tűz-, jég- és életágazatban. Ez utóbbiak bizto-
sításait az alapszabályok szerint megalakítandó
plébániai csoportok útján kívánja lebonyolítani.
Amiért is felkérjük a plébános, kaplán és tanító
urakat, legyenek szivesek ebben a munkálkodá-
sunkban bennünket támogatni. — A Gazdák Biz-
tosító Szövetkezte az Orsz. Kath. Magyar Iskola-
egyesülettel egyetértve egy központi irodát szer-
vezett a biztosítási ügyletek lebonyolítására, ami

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám

(Gazdák Biztosító Szövetkezte) alatt van, érdek-
lődők ide sziveskedjenek felvilágosításért fordulni,
amit minden esetben mindenkinek készséggel
fogunk megadni.

**Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület
központi irodája.**

38 15-26

Mária-énekek!

A májusi ájtatosságokra!

Benedeky-Gyra: Ave Mária. Latin szöveggel,
orgona vagy harmonium kísérettel. Ára K 1.

Jámbor: Ave Mária. Latin szöveggel, zongora
vagy orgona kísérettel. Ára K 1.50.

Kontor Elek: Hazafias Mária-dalok, három
füzetben. Egy-egy füzet ára netto K 2.40.

Kontor Elek: Mária-dalok, hat füzetben.
I. füzet ára netto K 1.60., II., IV., VI. füzet

ára netto K 2, III., V. füzet ára netto K 3.

Ezen «Mária dalokban» legkedveltebb írónk
magyar költeményei vannak megzenésítve

orgona, harmonium vagy zongorakísérettel.

Tarnay Alajos: Ave Mária. Latin és magyar
szöveggel orgona v. zongora kísérettel. K 1.

Ezen árakból 20% (a netto jelzésükből), illetve
5% engedményt adunk. A pénz előzetes bekül-
dése után bérmentes szállítja fenti műveket

Rózsavölgyi és Társa

es. és kir. udvari zeneműkereskedés

Budapest, IV., Kristóf-tér 3. sz.

227-1